

ชื่อเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ STAD (Student Teams Achievement Divisions ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

ผู้จัดทำ นางนันทน์ภัส คำผาง

โรงเรียน มัธยมโพ้นค้อ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

ปี พ.ศ. 2564

ประเภทนวัตกรรม ด้านการจัดการเรียนรู้

1.หลักการ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและสามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)ได้กำหนดสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เป็นสาระหนึ่งที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ โดยมีวิสัยทัศน์การเรียนรู้ว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้กำหนดกรอบสาระมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นหลักฐานของการจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งพื้นฐานและเพิ่มเติมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายปีหรือรายภาคและจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาความรู้ความสามารถด้านคณิตศาสตร์อย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถนำความรู้คณิตศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาการคิด และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันรวมทั้งใช้เป็นพื้นฐานและเครื่องมือในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2555 : 1) ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์อย่างเพียงพอ สามารถนำความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ

การเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (Student Teams Achievement Division หรือ STAD) เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการเรียน การสอนที่ผสมผสาน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน เน้นการสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ และส่งเสริมความร่วมมือ ภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การจัดการเรียนการสอน รูปแบบนี้จึงเหมาะสมกับทุกวิชาและทุกระดับ ชั้นโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ (กรมวิชาการ, 2545: 19) ซึ่ง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รู้จักประสบการณ์จริง ฝึก การปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542: 9 - 10) อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีเจตคติ และ ความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิดและความสามารถในการแก้ปัญหา
- 2.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1
- 2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึก ทักษะคณิตศาสตร์

3. วิธีดำเนินการ

- 3.1 จัดตั้งทีม PLC กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ จำนวน 3 คน
- 3.2 กำหนดเป้าหมายการพัฒนา
  - ทีม PLC ร่วมค้นหาปัญหา ระบุสาเหตุ และกำหนดเป้าหมายที่จะร่วมกันแก้ปัญหา และ พัฒนาร่วมกัน
  - จัดทำแผนการขับเคลื่อน PLC ของกลุ่ม
- 3.3 ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การ วัดผลประเมินผล และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 3.4 ร่วมกันวางแผนออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้นักเรียนและบรรลุเป้าหมาย การออกแบบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติ (Active Learning)
- 3.5 Model Teacher พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ในการ จัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

3.6 ทีมประชุมสะท้อนแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเปิดชั้นเรียนวงรอบที่ 1

3.7 ร่วมสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การสะท้อนคิดหลังเปิดชั้นเรียน วงรอบที่ 1

3.8 ประชุม สะท้อนความคิด เพื่อสรุปข้อควรพัฒนา/จุดเด่น/จุดด้อย นำผลการสะท้อนคิด มาปรับแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และเปิดชั้นเรียนวงรอบที่ 2

3.9 ร่วมสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การสะท้อนคิดหลังเปิดชั้นเรียน รวบรวมประเด็นปัญหา ความสำเร็จของการเปิดชั้นเรียนมาปรับแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และเปิดชั้นเรียนวงรอบที่ 3

3.10 จัดทำนวัตกรรมเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง สมการสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

4. สรุปผล

ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจำนวน 13 ข้อ คะแนนเต็ม 16 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 6.28 คะแนน และได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 7.94 คะแนน และ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนแตกต่างจาก คะแนนสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่า หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สำหรับ ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า นักเรียนมีความ คิดเห็นว่าตัวเองได้รับความรู้เพิ่มขึ้นทั้งจากครูและเพื่อนๆ ที่พยายามช่วยสอน ฝึกทำแบบฝึกหัด ด้วยกัน การเรียนเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ได้วิธีคิดแก้ปัญหาแบบใหม่ สนุกในการพูดคุยกับเพื่อน นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกัน ได้ช่วยเหลือกัน การทำงานเสร็จเร็วขึ้น แต่มีนักเรียนบางส่วนที่คิดว่าไม่ต้องจัดกิจกรรมลักษณะนี้ตัวเองก็เรียนเข้าใจ การทำงานในกลุ่มตัวเอง ทำงานหนักอยู่คนเดียว เพื่อนไม่ช่วยทำ การเรียนลักษณะนี้สิ้นเปลืองเวลามาก สำหรับข้อเสนอแนะ อื่นในการจัดกิจกรรมนักเรียนคิดว่าควรใช้สถานที่ที่กว้างกว่านี้ ต้องเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1. ทำให้ทราบถึงความสามารถในการแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวและทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการเรียนรู้แบบแบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร

5.2. ทำให้ทราบว่าผลของการนำนวัตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการเรียนรู้เป็นอย่างไรและมีข้อบกพร่องใดที่ควรแก้ไขและพัฒนาสืบไป

6. การเผยแพร่

เว็บไซต์โรงเรียนมัธยมโพนคือ WWW.SSK.ac.th

7. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ . สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2550. ทักษะ/ กระบวนการทาง
คณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2551. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน
คณิตศาสตร์ เล่ม 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- _____. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2551. คู่มือครูสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน
คณิตศาสตร์ เล่ม 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม :
นครปฐมการพิมพ์.
- กาญจนา สุจินะพงษ์. 2539. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วม. รายงาน การวิจัย ปรินญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กฤษรัตน์ วิทยาเวช. 2551. การพัฒนาแบบสอวินิจฉัยทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ตาม แนวคิดเม
ตาคอกนิชันด้านความรู้ ส ำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. รายงานการวิจัย ปรินญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แคมณี. 2553. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 12. กรุงเทพฯ : การเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- ภาวิณี คำซารี. 2550. การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนและ
ทศนิยม และการคิดวิเคราะห์ ระหว่างวิธีเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สอดแทรกเมตาคอกนิชัน วิธี
เรียนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ และวิธีเรียนตามคู่มือครู สสวท. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่1 . รายงานการวิจัย ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

8. ภาคผนวก

ภาพการเรียนการสอน

